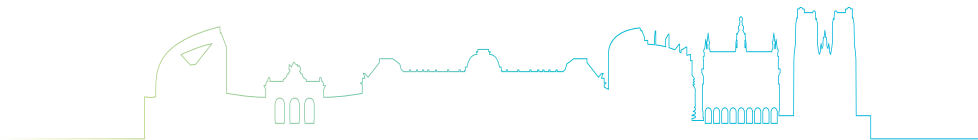

commissioner
.brussels
europe & international

BRUSSEL-EUROPA IN CIJFERS 2016

be european
be .brussels

visit.brussels
| | | | | | | | | | | | | | | | | |

Editoriaal

Door een Commissariaat voor Europa en de Internationale Organisaties te creëren, bevestigt de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest haar bereidheid om de rol van Brussel als hoofdstad van Europa ten volle op te nemen. De essentiële rol van het Commissariaat is de ontwikkeling van een regionaal zetelbeleid als single point of contact voor de verschillende instellingen voor alle vragen in verband met hun aanwezigheid op het Brusselse grondgebied.

De 60-tal Europese, internationale en intergouvernementele instellingen op ons grondgebied zonder daarbij de 300 regionale en lokale vertegenwoordigingen te vergeten, versterken zowel de unieke positie van Brussel in de wereld, maar ook haar interne diversiteit. Die economische en culturele rijkdom is uniek voor onze regio en iets waar we trots op mogen zijn.

Deze publicatie helpt om de impact van deze instellingen op de regio en hun functie als economische voedingsbodem te objectiveren. De 121.000 banen en de 5 miljard euro aan toegevoegde waarde die ze creëren, dragen in grote mate bij tot het feit dat Brussel de regio is met het derde hoogste BBP van de Europese Unie.

Rudi Vervoort
Minister-President van het
Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Guy Vanhengel
Minister van het Brussels Hoofdstedelijk
Gewest belast met Financiën, Begroting en
Externe Betrekkingen

Met dank aan

De Europese instellingen en in het bijzonder het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie, de Europese Commissie, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's en de intergouvernementele organisaties, gevestigd in het Brusselse en in het bijzonder de NAVO en EUROCONTROL, de FOD Buitenlandse Zaken, het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse, Jones Lang LaSalle Research, de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, de Kruispuntbank van Ondernemingen (FOD Economie), het Transparantieregister, Schola Europaea, de International Press Association, Brussel Stedelijke Ontwikkeling (Gewestelijke Overheidsdienst Brussel), ALTER-EU en Cosmopolis.

Inhouds- tafel

Editoriaal **PAGINA 2**

Met dank aan **PAGINA 2**

Inhoudstafel **PAGINA 3**

Over 'Brussel-Europa in cijfers' **PAGINA 4**

Inleiding **PAGINA 5**

1. De internationale actoren in Brussel **PAGINA 6**

01 > DE EUROPESE UNIE **PAGINA 8**

02 > DE INTERGOUVERNEMENTELE ORGANISATIES **PAGINA 12**

03 > DE LOBBYORGANISATIES **PAGINA 14**

04 > DE INTERNATIONALE PERS **PAGINA 16**

05 > DE INTERNATIONALE SCHOLEN **PAGINA 18**

06 > DE REGIONALE VERTEGENWOORDIGINGEN **PAGINA 20**

2. De klassementen **PAGINA 22**

3. Economie en werkgelegenheid **PAGINA 26**

ECONOMIE **PAGINA 28**

WERKGELEGENHEID **PAGINA 30**

4. Bevolking **PAGINA 32**

Bijlagen **PAGINA 38**

Over 'Brussel-Europa in cijfers'

De eerste versie van 'Brussel-Europa in cijfers' zag het daglicht in 2009 en een volgende editie volgde in 2011. Veel cijfers deden en doen de ronde over de hoofdstad van Europa en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zag de noodzaak in het belang van die dimensie te objectiveren door de 'harde cijfers' op een rijtje te zetten. Geen gemakkelijke opdracht want wetenschappelijk gestaafde onderzoekscijfers zijn lang niet altijd beschikbaar voor elk onderwerp en een referentie naar precieze bronnen was en is niet altijd aanwezig.

De versie 2016 biedt een update van de reeds bestaande cijfers, brengt een aantal nieuwe statistieken, poogt grafisch een en ander overzichtelijker voor te stellen en geeft voor elk cijfer ook de eigenlijke cijferbron op, samen met een beschrijving en duiding van elke bron en/of methodologie.

Het heeft niet de ambitie om voor elk type cijfer wetenschappelijk verantwoorde statistieken voor te leggen aangezien die niet altijd bestaan, maar wel een totaaloverzicht te geven van het beschikbare cijfermateriaal met een juiste bronvermelding.

Tenslotte worden de cijfers ook toegankelijker gemaakt door zogenaamde 'infographics', grafische voorstellingen van cijfers die de essentie ervan in een oogopslag duidelijk maken. Deze publicatie is gebaseerd op de publicatie 'Brussel-Europa in cijfers' van 2011, samengesteld door Ans Persoons en die in 2015 werd herzien door Patrick Struelens, Manager Europe, en vertaald vanuit het Nederlands door Nathalie San Gil Coello, Product Expert Europe. Wij wensen eveneens mevrouw Karin Impens te bedanken, adjunct-directeur van het Brusselse Commissariaat voor Europa voor haar nauwgezet eindredactiewerk en de zeer waardevolle suggesties.

Brussel is ook echt de hoofdstad van 500 miljoen Europeanen en verdient een beleid dat die belangrijke rol voor de stad ondersteunt.

De publicatie 'Brussel-Europa in cijfers' maakt meteen duidelijk waarom dat zo belangrijk is voor de Belgische hoofdstad. Ze zet de meest essentiële cijfers op een rij die de internationale functie van de stad in de kijker zetten. Wie zijn de internationale actoren en met hoeveel zijn ze? Hoe scoort Brussel in de internationale rankings en wat is de impact op de Brusselse economie, werkgelegenheid en bevolking?

Dat resulteerde in een beeld dat de internationale rol van het Gewest verduidelijkt en het internationale karakter van haar bevolking illustreert : de Europese en internationale instellingen hebben een belangrijke stempel op Brussel gedrukt en ze hebben de stad mee omgevormd van een nationale hoofdstad tot de polyglotte, internationale stad die ze vandaag is.

De Commissaris voor Europa en de Internationale Organisaties heeft dan ook als belangrijkste opdracht een regionaal zetelbeleid te ontwikkelen dat zal kaderen in het federale zetelbeleid om Europese en internationale instellingen te verwelkomen, hun vestiging te vergemakkelijken en nieuwe internationale organisaties aan te trekken en te verwelkomen.

Visit.brussels van zijn kant, het toeristische agentschap van Brussel, is trots om dit gewest te promoten als hoofdstad van Europa en dan in het bijzonder zijn diversiteit in de kijker te zetten. Die komt tot uiting in een rijk cultureel en sociaal leven met meer dan 108 gesproken talen en 180 nationaliteiten aanwezig op ons grondgebied. Het is ten slotte een feit dat de Europese instellingen en de Europese buurt in de komende jaren een steeds grotere toeristische troef worden voor het Gewest.

Deze internationale aanwezigheid brengt voor het Gewest ook meteen een aantal uitdagingen met zich mee. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest neemt die met veel plezier op. En wel om de eenvoudige reden dat de Europese en internationale instellingen geen last maar een troef zijn voor de stad en er in belangrijke mate hebben bijgedragen tot de omvorming van het Gewest tot de kosmopolitische leefwereld die het vandaag is. Een sterk regionaal zetebeleid van de Commissaris voor Europa en de Internationale Organisaties in het bijzonder zal ernaar streven de instellingen het gevoel te geven dat ze hier welkom zijn en meteen nieuwe internationale organisaties en instellingen aantrekken, steeds in harmonie met de ontwikkeling van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de behoeften van zijn inwoners.

Patrick BONTINCK
CEO *visit.brussels*

Alain HUTCHINSON
*Commissaris voor Europa en
de Internationale Organisaties*

1

DE INTERNATIONALE ACTOREN IN BRUSSEL

Als Brussel de hoofdstad van Europa wordt genoemd, is dat voornamelijk te danken aan de aanwezigheid van talrijke organisaties van de Europese Unie en een aantal andere internationale instellingen.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest telt in totaal **20 organisaties van de Europese Unie** en **42 intergouvernementele organisaties**.

Het aantal (individuele) lobbyisten bedraagt minstens **20.000** en Brussel en omgeving tellen **29 internationale scholen** met **22.772 leerlingen**.

Het aantal lobbyorganisaties en individuele lobbyisten dat zich registreerde in het transparantieregister van de Europese instellingen bedroeg bij het ter perse gaan **8.686** en de top daarvan alleen al, die gevestigd is in Brussel, is goed voor **een minimumuitgave van bijna 160.000.000 €**.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest telt tenslotte **979 buitenlandse journalisten** en **5.400 diplomaten**.

DE EUROPESE UNIE

01

In totaal hebben **20 organisaties van de Europese Unie** hun hoofdzetel of de facto belangrijkste vestiging in Brussel.

Het gaat om de belangrijkste instellingen met name **het Europees Parlement¹, de Europese Raad, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie** maar ook om de consultatieve organen namelijk **het Europees Economisch en Sociaal Comité** en **het Comité van de Regio's**.

De 14 andere organisaties zijn diverse organen en instanties, zoals de zogenaamde agentschappen en een aantal interinstitutionele organisaties die diensten leveren aan meer dan één organisatie van de Europese Unie.²

TOEGELICHT

DE EUROPESE UNIE IN BRUSSEL³**HET EUROPEES PARLEMENT**

Het Europees Parlement wordt om de vijf jaar rechtstreeks verkozen door de Europese kiezers. Het is een van de belangrijkste wetgevende EU-instellingen, samen met de Raad van de Europese Unie.

DE EUROPESE RAAD

De Europese Raad is een topconferentie waarop de EU-leiders beslissingen nemen over beleidsprioriteiten en belangrijke initiatieven.

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE

De Raad van de Europese Unie, informeel ook wel aangeduid als De Raad van Ministers, is het forum van nationale ministers van elk EU-land dat wetten vaststelt en beleid coördineert.

DE EUROPESE COMMISSIE

De Europese Commissie behartigt de belangen van de EU als geheel. Zij doet voorstellen voor nieuwe wetgeving aan het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie, en waakt erover dat het EU-recht door de EU-landen correct wordt toegepast.

HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ (EESC)

Het Europees Economisch en Sociaal Comité is een adviesorgaan van de Europese Unie. Het is in 1957 opgericht en stelt op verzoek van de grotere Europese instellingen (Europese Commissie, Raad en Europees Parlement) deskundige adviezen op over Europese wetsvoorstellen. Daarnaast stelt het EESC op eigen initiatief adviezen op over onderwerpen waarvan het vindt dat ze aandacht verdienen. Maar bovenal fungeert het EESC als brug tussen de Europese instellingen en het zogeheten 'maatschappelijk middenveld'.

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S (CVDR)

Het Comité van de Regio's is een adviesorgaan dat bestaat uit vertegenwoordigers van de plaatselijke en regionale overheden in de EU en biedt plaatselijke en regionale overheden de gelegenheid hun mening over EU-wetgeving naar voren te brengen. Daartoe brengt het adviezen uit over voorstellen van de Commissie.

07

DE EUROPESE DIENST VOOR EXTERN OPTREDEN (EDEO)

De Europese Dienst voor Extern Optreden helpt de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid bij de coördinatie en het creëren van samenhang van het externe optreden van de Unie, doet beleidsvoorstellen en voert deze na goedkeuring door de Raad uit. De EDEO staat de voorzitter van de Europese Raad en de voorzitter en de leden van de Commissie met raad en daad bij in hun taken op het gebied van de externe betrekkingen en zorgt ervoor dat nauw met de lidstaten wordt samengewerkt.

08

EUROPEES DEFENSIEAGENTSCHAP (EDA)

Het Europees Defensieagentschap is een intergouvernementeel agentschap van de Raad dat de inspanningen van de Raad en de lidstaten ondersteunt om hun defensiecapaciteit te versterken door samen te werken in allerlei programma's en projecten.

09

EUROPEES BUREAU VOOR PERSONEELSSELECTIE (EPSO)

Het Europees Bureau voor personeelsselectie of EPSO werft en selecteert personeel voor de instellingen en agentschappen van de EU.

10

EUROPEES BUREAU VOOR FRAUDEBESTRIJDING (OLAF)

Het Europees Bureau voor fraudebestrijding beschermt de financiële belangen van de EU door fraude, corruptie en andere illegale praktijken te bestrijden en het zorgt voor

de opsporing en het onderzoek van ernstige inbreuken op de beroepsplichten van leden en personeel van de EU-instellingen en -organen, die kunnen leiden tot disciplinaire of strafprocedures. Ten slotte steunt het de Europese instellingen, in het bijzonder de Commissie, bij de ontwikkeling en uitvoering van wetgeving en beleid inzake fraudebestrijding.

11

DIRECTORAAT-GENERAAL JOINT RESEARCH CENTERS (DG JRC)

De Joint Research Centers zijn de interne wetenschappelijke dienst van de EU.

Hun missie bestaat erin onafhankelijk, wetenschappelijk gestaafd en technisch advies en ondersteuning te geven gedurende de gehele beleidscyclus.

12

DE EUROPESE BESTUURSSCHOOL (EAS)

De Europese Bestuurschool heeft als taak het organiseren van opleidingsactiviteiten op bepaalde specifieke gebieden ten behoeve van de EU-personeelsleden.

13

HET COMPUTERCALAMITEITENTEAM (CERT)

Het Computercalamiteitenteam (Computer Emergency Response Team) helpt bedreigingen voor de computersystemen van de EU-instellingen binnen de perken te houden. Daartoe werkt het samen met IT-beveiligingsteams van de EU-instellingen en van de EU-landen.

14

DE SINGLE RESOLUTION BOARD

De Single Resolution Board is de Europese vereffeningsautoriteit voor de Bankunie. Ze werkt nauw samen met de nationale vereffeningsautoriteiten van de deelnemende lidstaten. Zijn missie bestaat erin een ordentelijke vereffening van failliete banken te verzekeren, met een minimum aan kosten voor de belastingbetaler en de reële economie.

15

DE EUROPESE TOEZICHTHOUDER VOOR GEGEVENSBESCHERMING (EDPS)

De Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming heeft als algemene missie ervoor te zorgen dat de Europese instellingen en instanties het recht op privacy respecteren bij de verwerking van persoonsgegevens en het ontwerp van nieuwe beleidsrichtlijnen.

16

UITVOEREND AGENTSCHAP EUROPESE ONDERZOEKSRaad (ERCEA)

Het belangrijkste doel van de European Research Council bestaat erin om hoogkwalitatief onderzoek in Europa aan te moedigen via competitief gerichte financiering.

17

UITVOEREND AGENTSCHAP INNOVATIE EN NETWERKEN (INEA)

De missie van het Uitvoerend Agentschap innovatie en netwerken bestaat erin de Europese Commissie, projectpromotoren en stakeholders te ondersteunen door expertise en hoogkwalitatief programma-management voor infrastructuur, wetenschappelijk onderzoek en telecommunicatie en

om synergiën te promoten tussen al deze activiteiten ten voordele van economische groei en van de EU-burgers.

18

UITVOEREND AGENTSCHAP ONDERZOEK (REA)

Het Uitvoerend Agentschap Onderzoek is een financieringsagentschap gecreëerd door de Europese Commissie om de efficiëntie en de impact van EU-onderzoek en innovatieprogramma's te verhogen.

19

UITVOEREND AGENTSCHAP VOOR HET MIDDEN- EN KLEINBEDRIJF (EASME)

Het Uitvoerend Agentschap voor het midden-en kleinbedrijf beheert een belangrijk gedeelte van verschillende EU-programma's, zoals COSME, LIFE, Horizon 2020 en EMFF. EASME zorgt ervoor dat deze programma's resultaten opleveren en geeft ook belangrijke feedback aan de Commissie om een beter beleid te kunnen uitwerken.

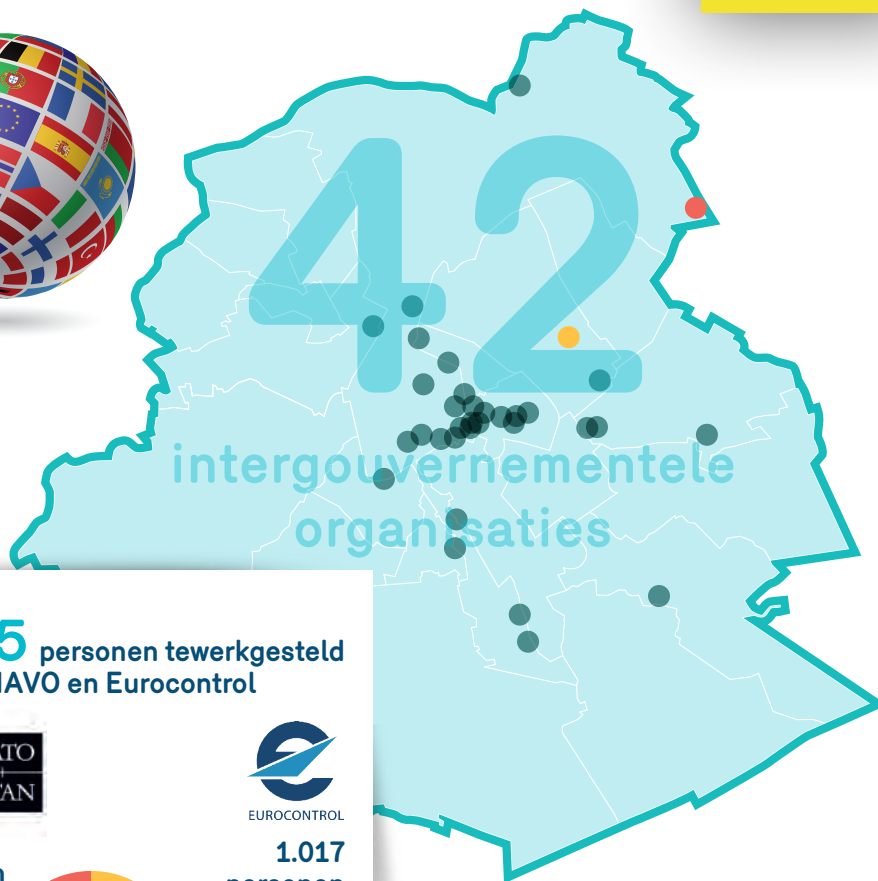
20

UITVOEREND AGENTSCHAP VOOR ONDERWIJS, AUDIOVISUELE MIDDELEN EN CULTUUR (EACEA)

Het Uitvoerend Agentschap voor onderwijs, audiovisuele middelen en cultuur (EACEA) is verantwoordelijk voor het beheer van bepaalde gedeeltes van de financieringsprogramma's van de EU op het vlak van onderwijs, sport, burgerschap, cultuur, de audiovisuele sector en vrijwilligerswerking.

DE INTERGOVERNEMENTELE ORGANISATIES

02

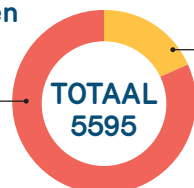
5.595 personen tewerkgesteld
door de NAVO en Eurocontrol

4.578
personen

1.017
personen

Buiten de Europese Unie is Brussel ook **42 intergouvernementele organisaties⁴ rijk en 11 daarvan hebben hun hoofdzetel in het Brusselse gewest.**

Een aantal onder hen vestigen zich in Brussel trouwens ook omwille van de aanwezigheid van de Europese Unie, zo blijkt uitdrukkelijk uit de taakomschrijving van hun vestiging of uit hun naam ('European Liaison Office').

De belangrijkste, ook in termen van personeelsbestand, zijn de **NAVO – inbegrepen diplomaten en personeel van de nationale delegaties en delegaties van partnerlanden - en Eurocontrol, samen goed voor 5.595 werknemers.**

TOEGELICHT

DE INTERGOVERNEMENTELE ORGANISATIES IN BRUSSEL

1. NATO International Secretariat**2. United Nations⁵**

- 2.1 UN Brussels
- 2.2 United Nations Regional Information Centre for Western Europe
- 2.3 United Nations Refugee Agency
- 2.4 United Nations Population Fund
- 2.5 UNICEF
- 2.6 UN Development Programme
- 2.7 World Food Programme
- 2.8 United Nations Office on Drugs and Crime
- 2.9 United Nations Entity for Gender Equality and the Empowerment of Women
- 2.10 United Nations Office for Project Services
- 2.11 United Nations for Disaster Risk Reduction
- 2.12 United Nations Environment Programme
- 2.13 United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East
- 2.14 Office for the Coordination of Humanitarian Affairs
- 2.15 United Nations Human Rights
- 2.16 Bureau de liaison pour la Paix et la Sécurité
- 2.17 United Nations Capital Development Fund
- 2.18 United Nations University Institute on Comparative Regional Integration Studies
- 2.19 World Meteorological Organization
- 2.20 United Nations Human Settlements Programme
- 2.21 United Nations Interregional Crime and Justice Research Institute

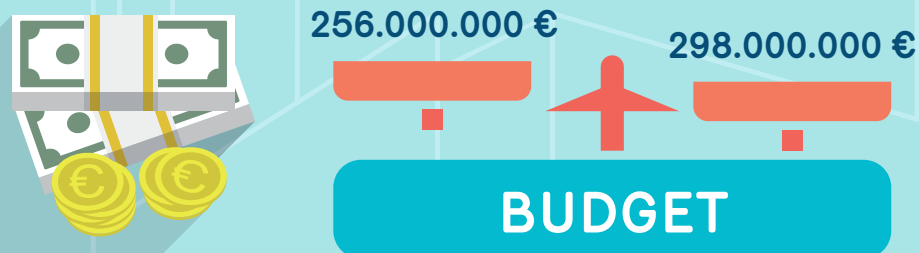
3. World Health Organisation⁶**4. World Bank⁶****5. International Labour Organisation⁶****6. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization⁶****7. Food and Agriculture Organization of the United Nations⁶****8. United Nations Industrial Development Organization⁶****9. International Monetary Fund⁶****10. World Customs Organisation****11. BENELUX****12. Council of Europe****13. Groupe des États d'Afrique, des Caraïbes et du Pacifique****14. Centre for the Development of Enterprise****15. Eurocontrol****16. European Space Agency****17. International Customs Tariffs Bureau****18. International Organisation for Migration****19. African Union****20. League of Arab States****21. The Technical Centre for Agricultural and Rural Cooperation****22. European Free Trade Association****23. Cooperation Council for the Arab States of the Gulf****24. International Committee Of The Red Cross****25. EFTA Surveillance Authority****26. Organisation internationale de la Francophonie (OIF)****27. Secretariat of the Energy Charter****28. Union Economique et Monétaire Ouest Africaine****29. European Patent Office****30. Common Market for Eastern and Southern Africa****31. Communauté Économique des États de l'Afrique de l'Ouest****32. International Centre for Migration Policy Development****33. Central European Free Trade Agreement****34. Conseil de Coopération régionale****35. International Committee of Military Medicine****36. The International Management Group****37. Fédération internationale des Sociétés de la Croix-Rouge et du Croissant-Rouge****38. Organisation of Islamic Cooperation****39. International Institute for Democracy and Electoral Assistance****40. World Organisation for Animal Health****41. Assemblée des Régions d'Europe****42. Council of the European Schools**

DE LOBBYORGANISATIES

03

BUDGET VAN DE ORGANISATIES MET EEN BRUSSELE VESTIGING

De schattingen van het aantal individuele lobbyisten en lobbyorganisaties lopen ver uit elkaar, maar er zijn op z'n minst **20.000 individuele lobbyisten**⁸, en **28%**⁹ van de in het Europese transparantieregister geregistreerde organisaties hebben een Brusselse vestiging.

De top van dergelijke organisaties alleen al beschikt samen over een minimaal budget¹⁰ van maar liefst bijna **160.000.000 €** voor lobbywerk.

Eenzelfde analyse berekende dat **25.8%** van deze geregistreerde organisaties NGO's zijn en **65.1%** in-house lobbyisten, bedrijfs-/beroepsverenigingen en privé bedrijven.¹¹

Het Transparantieregister rekende bovendien uit dat het budget van alle geregistreerde lobbyorganisaties tussen de **953 miljoen en 1,169 miljard euro** schommelt.

Het budget voor de in Brussel gevestigde organisaties bedraagt tussen de **256 à 298 miljoen euro**.¹²

TOEGELICHT

LOBBYISTEN & LOBBY-ORGANISATIES

«WHAT'S IN A NAME?»

De schatting van het aantal lobbyisten loopt uiteen door het gebrek aan gedegen onderzoek maar ook omdat de definitie van lobbyist ook wel eens verschilt. De Europese Commissie en het Europees Parlement definiëren het als volgt.

“... all activities ... carried out with the objective of directly or indirectly influencing the formulation or implementation of policy and the decision-making processes of the EU institutions, irrespective of the channel or medium or communication used ...”,¹³ waarbij wel een aantal organisaties worden uitgesloten.

De schatting van 20 000 lobbyisten is een onrechtstreeks afgeleid cijfer, maar wel degelijk geargumenteed en onder andere gebaseerd op het Transparantieregister, een goede zij het niet onfeilbare bron.¹⁴

HET TRANSPARANTIEREGISTER

Er bestaat geen objectief samengestelde en volledige databank noch een grondig wetenschappelijk onderzoek dat alle lobbyactiviteiten in Brussel in kaart brengt.

De Europese Unie heeft wel een Transparantieregister dat gemeenschappelijk is aan het Europees Parlement en de Europese Commissie en dat werd opgericht in 2011. Het aantal geregistreerde organisaties stijgt voortdurend en bedroeg op 26 november 2015 8.686.¹⁵ Uit onafhankelijke analyses van het register blijkt het een goede, zij het foutloze, bron te zijn, die zeker niet volledig is maar wel een realistisch beeld geeft van de lobbyactiviteiten in Brussel.

Niet alle organisaties registreren zich namelijk in het register.¹⁶ Het Transparantieregister zelf verifieert de registraties en verwijdt organisaties die klaarblijkelijk geen lobbyactiviteiten organiseren.¹⁷

Het register bevat niet enkel de industriële of andere belangengroeperingen, maar ook bijvoorbeeld advocatenkantoren, think tanks of publieke overheden. Het werd hervormd vanaf 1 januari 2015 waarbij verschillende maatregelen de kwaliteit van de informatie opdrijven en ook het aantal registraties moeten opvoeren.¹⁸ Registreren blijft wel vrijwillig.

De Raad van de Europese Unie heeft zelf geen transparantieregister maar overweegt zich eventueel aan te sluiten.¹⁹

DE INTERNATIONALE PERS

04

Tussen **1450** en **1700** journalisten zijn aanwezig naar aanleiding van de Europese toppen

Journalisten geaccrediteerd bij de EU

TOP 5

van de accreditaties per land

BELGIË
137

DUITSLAND
102

FRANKRIJK
85

VERENIGD KONINKRIJK
83

ITALIË
66

waarvan **893**
JOURNALISTEN

In 2015,
werkten **1.215** personen
voor de pers.

waarvan **82**
TECHNICI

waarvan **144**
CAMERAMEN
EN -VROUWEN

478 media zijn vertegenwoordigd

99
TELEVISIEKANALEN

191 KRANTEN
EN MAGAZINES

Het aantal internationale journalisten in het zog van deze internationale aanwezigheid is uiteraard aanzienlijk. In Brussel zijn er op permanente basis gemiddeld **979 buitenlandse journalisten actief**.²⁰ waarvan het overgrote gedeelte geaccrediteerd is bij de Europese Commissie en het Europees Parlement. Er zijn amper internationale journalisten die enkel het Belgische nationale nieuws coveren.²¹

Naar aanleiding van de Europese toppen registreren zich ook telkens tussen de 1200 en 1700 journalisten bij de Raad, waarvan 60% al geaccrediteerd zijn bij het register van de Commissie en het Parlement. Dat betekent dat er op dergelijke momenten m.a.w. **tussen 1450 en 1700 journalisten** in de weer zijn in en om de Europese instellingen.²²

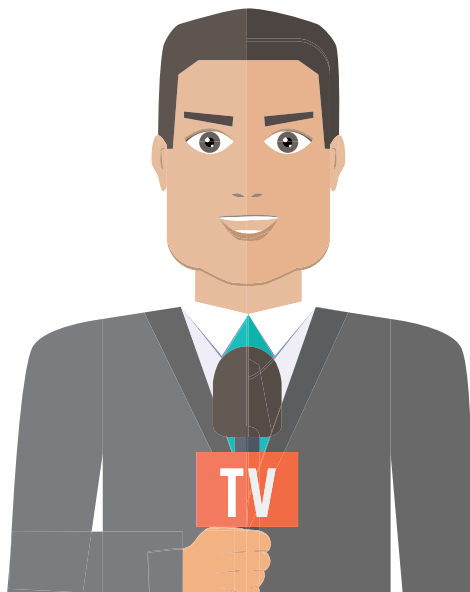
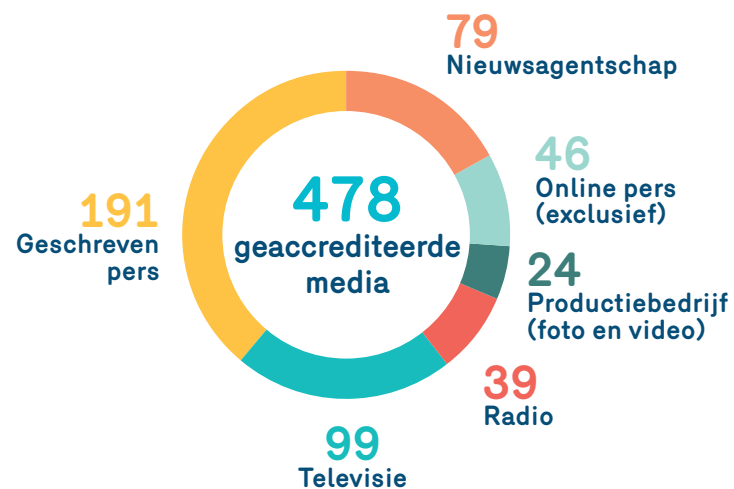
Het accreditatieregister van de Europese Unie

Het overgrote gedeelte van de journalisten is geaccrediteerd bij de Europese Commissie en het Europees Parlement. De Raad van de Europese Unie beschikt eveneens over een afzonderlijk accreditatieregister. De top vijf landen inzake journalisten uit het accreditatieregister van de Commissie en het Parlement zijn achtereenvolgens **België (137), Duitsland (102), Frankrijk (85), het Verenigd Koninkrijk (83) en Italië (66)**.

Het aantal geregistreerde journalisten is stabiel sinds een tiental jaren en bedraagt gemiddeld 969 per jaar in het accreditatieregister van het Parlement en de Europese Commissie.²³

Kijken we naar de totale internationale persaanwezigheid in dat persregister dan zien we dat er in oktober 2015 1.215 persmensen actief waren, waaronder **893 journalisten, 82 technici en 144 cameramensen**. In hetzelfde jaar waren maar liefst **478 media** vertegenwoordigd waarvan **99 televisiestations** en **191 kranten en magazines**.

VERDELING VAN DE MEDIA GEACCREDITEERD BIJ DE
EUROPESE COMMISSIE EN HET EUROPEES PARLEMENT²⁴ IN 2015

INDIVIDUELE BEROEPSCATEGORIEËN JOURNALISTEN
GEACCREDITEERD BIJ DE EUROPESE COMMISSIE
EN HET EUROPEES PARLEMENT²⁴ IN 2015

BEROEP	TOTAAL
Camerman of -vrouw	144
Journalist	893
Fotograaf	43
Producer	40
Technicus	82
Andere	1
	1.215

DE INTERNATIONALE SCHOLEN

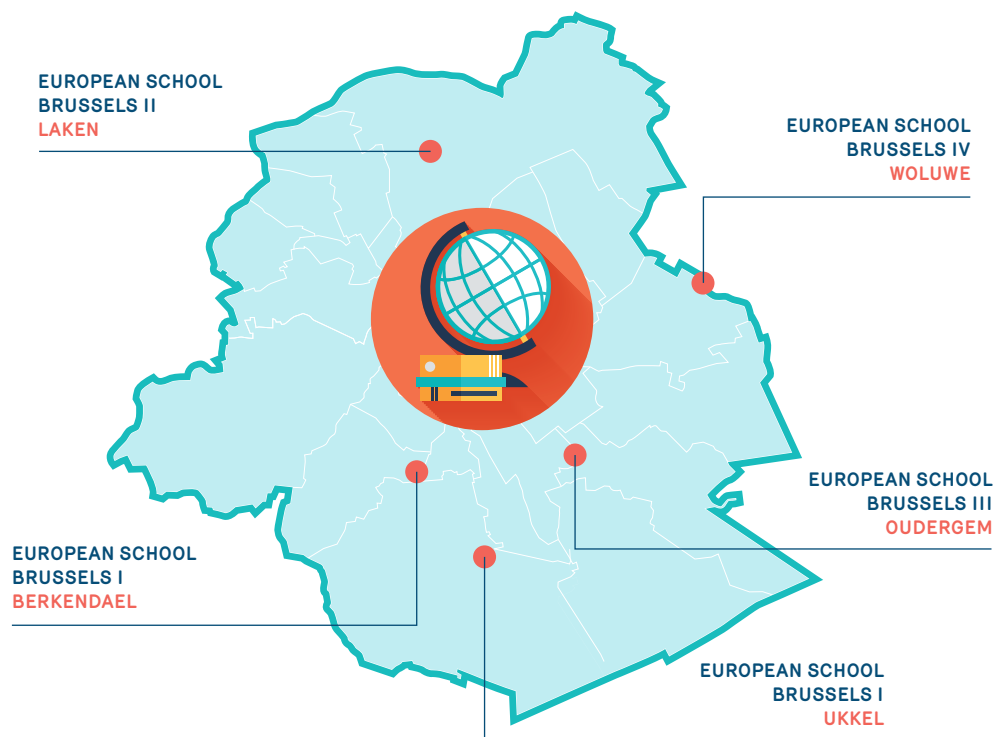
05

22.772 leerlingen
verdeeld over 29 internationale scholen
in en rondom Brussel

4 Europese scholen
ontvangen 11.879 leerlingen

De aanwezigheid van dit groot aantal internationale instellingen deed ook een specifiek onderwijssysteem voor de kinderen van de tienduizenden werknemers van de internationale gemeenschap ontstaan.

We tellen maar liefst **22.772 leerlingen** in **29 internationale scholen voor lager en secundair** onderwijs in en rondom Brussel.

Het gaat dan niet alleen om de vier bekende Europese scholen in Ukkel, Woluwe, Elsene en Laken, samen weliswaar goed voor **11.879 leerlingen**, maar ook om allerlei andere scholen waar Engels of een andere niet-nationale taal de onderwijstaal is of waar er een buitenlands of internationaal curriculum wordt gevolgd.

Na de Europese scholen tellen het Lycée français Jean Monnet, de International School of Brussels en de British School of Brussels de meeste leerlingen met respectievelijk 2.700, 1.550 en 1.300 leerlingen.²⁵

Maar er zijn ook zeer kleine scholen met enkele tientallen leerlingen, zoals bijvoorbeeld de internationale Montessorischolen.

TOP 20 VAN DE INTERNATIONALE SCHOLEN IN EN RONDOM BRUSSEL²⁵

	NAAM	AANTAL LEERLINGEN
1	European School Brussels I	3394
2	European School Brussels II	2998
3	European School Brussels III	2989
4	Lycée français Jean Monnet	2800
5	European School Brussels IV	2498
6	The International School of Brussels (ISB)	1500
7	The British School of Brussels (BSB)	1350
8	Ecole internationale Le Verseau-ELCE	851
9	St John's International School	700
10	Internationale Deutsche Schule Brüssel	553
11	Brussels International Catholic School (BICS)	500
12	International Montessori School	395
13	The Japanese School of Brussels	306
14	Brussels American School	265
15	Agnes School	255
16	BEPS International School	200
17	The Scandinavian School of Brussels	200
18	The British Junior Academy of Brussels (BJAB)	190
19	ISF Waterloo International School	190
20	Vlaams-Nederlandse Basisschool Prinses Juliana	185

TOEGELICHT
'SCHOLA EUROPAEA'

'Schola Europaea' is een door de lidstaten van de Europese Unie opgerichte intergouvernementele organisatie die op zich los staat van de Europese instellingen maar er wel akkoorden mee heeft.

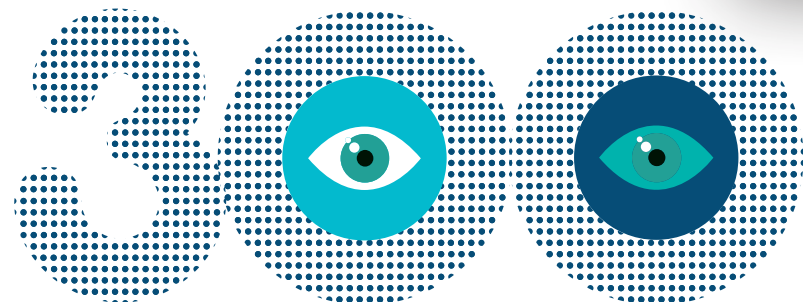
Ze voorziet onderwijs in 14 verschillende vestigingen verspreid over Europa, maar wel met vijf vestigingen in België, waarvan vier in Brussel. 45,86%²⁶ van alle leerlingen loopt school in een van de Brusselse scholen. 1804 of 15,9%²⁶ daarvan hebben de Belgische nationaliteit.

Het aantal leerlingen in de Brusselse Europese scholen stijgt jaar na jaar en een projectie van de secretaris-generaal van de scholen toont aan dat er een extra school zal nodig zijn indien de jaarlijkse stijging met 400 leerlingen blijft aanhouden.²⁷

Bij het ter perse gaan werd de oprichting van een vijfde Europese school in het Brusselse inderdaad goedgekeurd door de Belgische overheden. De school is voorzien voor 2019-2020.

DE REGIONALE VERTEGENWOORDIGINGEN

06

regionale en lokale vertegenwoordigingen

Brussel telt vandaag zo een **300 regionale en lokale vertegenwoordigingen**⁷ die de belangen van hun stad of regio verdedigen bij de Europese Unie via lobbywerk, informatieverzameling, netwerking of door rechtstreeks te onderhandelen.

Indien hun entiteit in hun land ook wetgevende bevoegdheid heeft, dan hebben ze een bevoorrechte toegang tot de Raad van de Europese Unie. Sommige zijn dan ook behoorlijk grote organisaties.

Zo tellen de bureaus van de Duitse Länder tot 50 personeelsleden en bezitten ze een indrukwekkende infrastructuur. Andere bureaus stellen dan weer slechts enkele werknemers tewerk.

TOEGELICHT

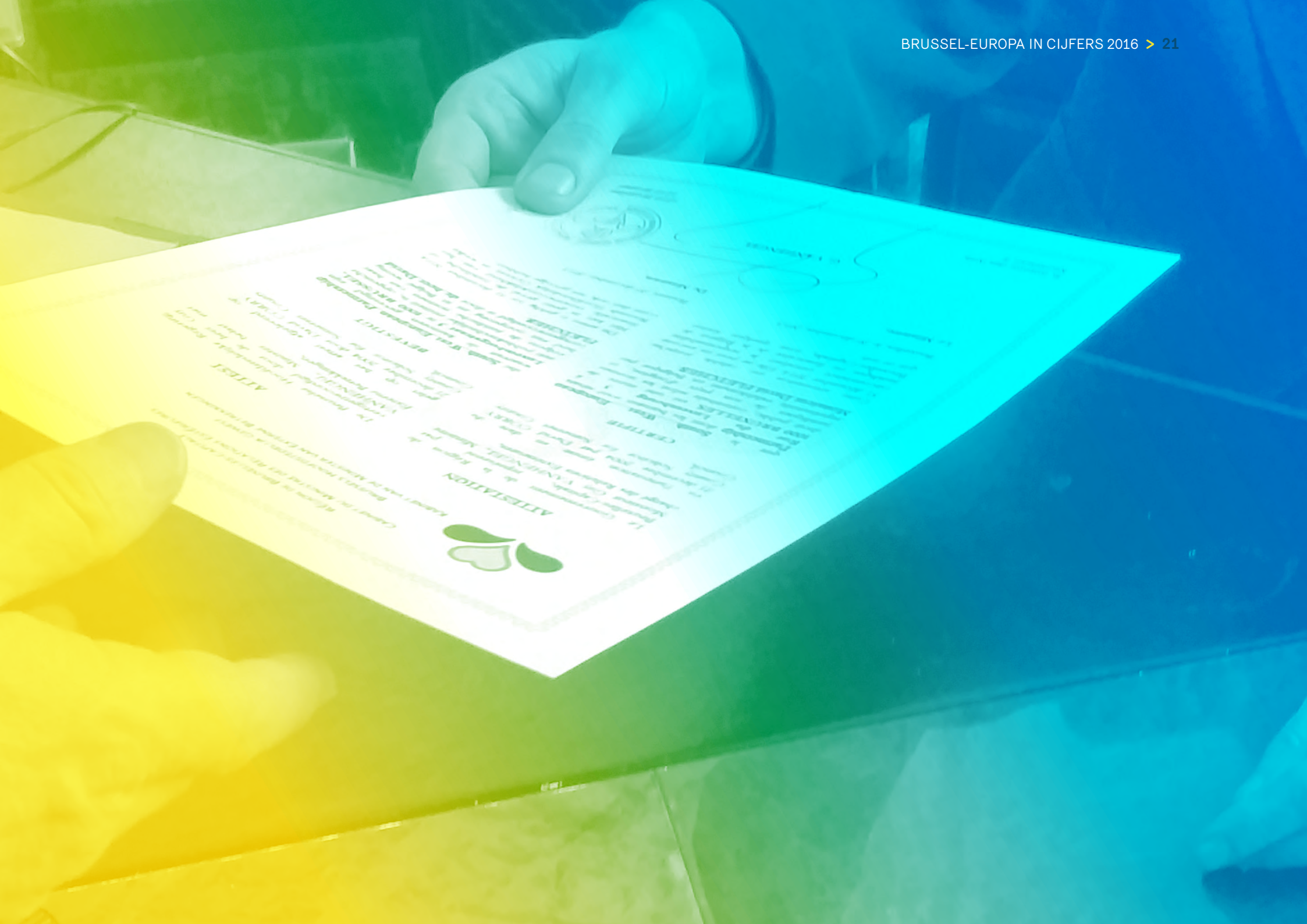
HET REGIONAAL ATTEST

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kent een regionaal attest toe aan de regionale vertegenwoordigingen.

Al kent het geen wettelijke rechten of privileges toe, het bevestigt wel hun bestaan en officieel karakter.

Het document is een uitdrukkelijke erkenning door de Minister voor Externe Betrekkingen van het Gewest.

In totaal worden jaarlijks zo een 240 attesten toegekend.

The background of the slide features a low-angle shot of a modern glass skyscraper on the left, reflecting the sky. On the right, a statue of a person with arms raised is silhouetted against a bright, hazy sky. A large, semi-transparent overlay of various numbers and mathematical symbols (like pi and infinity) is scattered across the upper right portion of the image. The overall color palette transitions from a deep blue on the left to a bright yellow on the right.

2

DE KLASSEMENTEN

Brussel in de internationale klassementen

Er bestaan tal van rankings en we geven hier slechts een overzicht van degene waarin de Europese hoofdstad een opmerkelijke plaats wist te veroveren. Ze tonen aan dat Brussel als Europese hoofdstad een groot en verder te ontwikkelen potentieel heeft.

Zo heeft Brussel het **hoogste aantal diplomaten ter wereld** en in vergelijking met de andere regio's van de Europese Unie heeft Brussel het **derde hoogste (Europees) Bruto Regionaal Product per inwoner**, uitgedrukt in Purchasing Power Standard.

Het is ook de **eerste congresstad in Europa** en de stad wordt, na Londen, geklasseerd als de **tweede Europese stad inzake talenkennis**.

Haar economisch potentieel blijkt ook uit verschillende rankings van de Londense Financial Times waar we Brussel bijvoorbeeld terugvinden op **nummer drie van** de **'Top 10 Major European Cities – Economic Potential'** of zelfs op de **eerste plaats** van de **'Top 10 Major European Cities – Human Capital and Lifestyle'**.

Last but not least staat Brussel in Europa op de **vijfde plaats** inzake de zogenaamde 'global network connectivity'.

DE KLASSEMENTEN

1^e Europese congresstad

(Union of International Associations)

2^e congresstad in de wereld

(Union of International Associations)

3^e Bruto Regionaal Product

uitgedrukt in Purchasing Power Standard t.o.v. 306 andere Europese regio's
(Eurostat)

1^e stad wereldwijd met het grootste aantal diplomaten

(FOD Buitenlandse Zaken)

1^e Europese stad inzake menselijk potentieel en lifestyle

(Major European City – Financial Times)

2^e Europese stad met de beste talenkennis

(Major European City – Financial Times)

3^e Europese stad inzake economisch potentieel

(Major European City – Financial Times)

4^e Europese stad
inzake **toegankelijkheid**
tot markten

*(Major European City –
Financial Times)*

5^e Europese stad inzake
'global network connectivity'

(P.J. Taylor e.a.)

6^e Europese stad
inzake **infrastructuur**

*(Major European City –
Financial Times)*

7^e Europese stad
inzake **'financial network**
connectivity'

(P.J. Taylor e.a.)

8^e (globaal)
belangrijkste Europese
stad

*(Major European City –
Financial Times)*

8^e Europese stad als beste
locatie om een bedrijf
te vestigen

(European Cities Monitor)

8e Europese stad
inzake **bedrijfsvriende-**
lijkheid

*(Major European City –
Financial Times)*

13e wereldwijd meest
vermaarde stad³⁴ inzake

'Advanced Economy', 'Effective Government'
en 'Appealing Environment'
(CityRepTrak)

Commission européenne
Europese Commissie

3

ECONOMIE EN
WERKGELEGENHEID

Economie en werkgelegenheid

De aanwezigheid van al deze internationale instellingen is voor de Brusselse economie en werkgelegenheid uiteraard van levensbelang.

Deze internationale aanwezigheid genereert afgerond **121.000 jobs, 81.000 rechtstreeks en 40.000 onrechtstreeks.**

Dat betekent dat de sector goed is voor **16,7% van de Brusselse**³⁵ werkgelegenheid.

De sector staat bovendien garant voor een Toegevoegde Waarde van ongeveer **5 miljard euro in 2013**³⁵ in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Gewest heeft het **derde hoogste Bruto Regionaal Product per inwoner**³⁰ van 306 Europese regio's.

De internationale aanwezigheid genereert

121.000 jobs

16,7%

van de Brusselse tewerkstelling

5 miljard €

Toegevoegde Waarde in 2013

Economie

Dat de internationale aanwezigheid in absolute cijfers in elk geval een belangrijke impact heeft op de Brusselse economie blijkt ook uit de actualisering en herberekening door N. Dotti - in opdracht van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest - van de eerdere studie van prof. dr. Christian Vandermotten. De **Toegevoegde Waarde van de internationale sector** voor de Brusselse regio wordt daarbij ingeschat op **5 miljard euro** in 2013.³⁵

Eurostat berekende dat Brussel het **derde Bruto Regionaal Product per 'inwoner'** bezit, gebruikmakend van de zogenaamde **Purchasing Power Standard** – een artificiële munteenheid gecreëerd voor statistische doeleinden die het mogelijk maakt om verschillende EU-lidstaten met verschillende munteenheden met elkaar te vergelijken - van 306 geselecteerde Europese regio's en scoort daarmee **225%** van het Europese gemiddelde.³⁶

Eurostat rekent de pendelaars hierbij wel bij het begrip 'inwoner'. Kijken we dan echter naar de verdeling van het beschikbare inkomen per gezin dan zakt Brussel naar de **126ste plaats**.³⁷

Ter vergelijking 'Inner London' staat in dezelfde statistieken eerste en inzake de verdeling van het beschikbare inkomen per gezin staat het op de tweede plaats in Europa.³⁷

Het legt de Brusselse paradox bloot: de regio is rijk maar heeft een arme bevolking, een logica die echter wel opgaat voor de meeste hoofdstedelijke regio's in Europa.

TOEGELICHT

DE BRUSSELSE PARADOX

Zoals dat ook opgaat voor de meeste hoofdstedelijke regio's in Europa, is Brussel een rijke regio maar heeft het een arme bevolking. In de hoofdstad van Europa leeft inderdaad **een op drie inwoners onder de armoederisicogrens**. 10,6% van de jongeren tussen 18 en 24 jaar ontvangt een werkloosheidsuitkering en bijna 6,9% leeft van een leefloon of een equivalente uitkering.

In Brussel maakt bijna één volwassene op vier - 22,2% om precies te zijn - **deel uit van een huishouden dat geen inkomen uit arbeid heeft** en voor de Brusselse kinderen ligt dat met 25,7% nog een stuk hoger.

De tewerkstellingsgraad in Brussel ligt op 54.3%. Ten slotte verlaat bijna 1 op 5 Brusselse jongeren vroegtijdig de schoolbanken.³⁸

TOEGELICHT

ZAKENTOERISME. MET DANK AAN EUROPA

Het jaarlijks aantal overnachtingen in Brussel voor zakelijke doeleinden bedraagt in totaal 3.481.507 of 52,65% van het totaal aantal overnachtingen.³⁹

Het zakentoeisme, daarin begrepen het internationale congretoerisme, genereerde in 2013 zo 17.059 werknemersjobs en 5.025 jobs als zelfstandige.⁴⁰ Dat betekent dat de sector goed is voor 3,21% van alle Brusselse interne werkgelegenheid, de jobs die beschikbaar zijn op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.⁴¹

TOEGELICHT

KANTOORRUIMTE VOOR DE EUROPESE UNIE

De Europese instellingen nemen in Brussel in 2015 naar schatting 1,7 miljoen m² kantooroppervlakte voor hun rekening, waarbij de Europese Commissie met 1 miljoen m² de hoofdmoot voor zich neemt en het Europees Parlement voor 330.000 m² tekent. Daarmee bezetten deze instellingen 13 % van alle Brusselse kantoren en zelfs 44% van de kantoren in de Leopoldswijk, aldus ondermeer Jones Lang LaSalle Research.⁴²

De Europese Commissie gebruikt 74 verschillende gebouwen, waarbij wel rekening gehouden wordt met allerlei specifieke gebouwen, zoals crèches of conferentiecentra, dus niet alleen de kantoorgebouwen.

Werkgelegenheid

De internationale sector creëerde in Brussel in 2013 **121.000 jobs**, waarvan **81.000 rechtstreeks** en **40.000 onrechtstreeks** of in totaal zo een **16,7%** van de Brusselse werkgelegenheid.³⁵

De Europese instellingen stellen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zo een **40.000 mensen tewerk**, stagiairs in begrepen. Het gaat daarbij zowel om ambtenaren, tijdelijke werkrachten, contractuele werknemers stagiairs en door nationale staten gedetacheerde werknemers, maar ook om Europese parlementsleden en hun assistenten.

De vijf grote instellingen nemen 90% van die jobs voor hun rekening maar een aantal kleinere EU-instellingen tekenen toch nog altijd voor 3819 jobs of 10%. De grote instellingen stellen ook 2.243 (officiële) stagiairs tewerk die telkens maar gedurende vijf maanden actief zijn.

40.000
mensen worden tewerkgesteld
door de Europese instellingen
in Brussel

RECHTSTREEKSE TEWERKSTELLING DOOR DE EUROPESE INSTELLINGEN TE BRUSSEL⁴³

PARLEMENT	6,324
RAAD VAN DE EU	3,049
COMMISSIE	25,192
COMITE VAN DE REGIO'S	560
ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITE	781
ANDERE	3,819

13.546 personen zijn tewerkgesteld door de internationale en intergouvernementele instellingen, alsook door de diplomatieke missies.

Brussel telt **5.400** diplomaten.

2.472 werknemers staan op de Belgische payroll.

De internationale intergouvernementele instellingen, andere dan de instellingen van de Europese Unie, en diplomatieke missies zijn samen goed voor naar schatting **13.546** werknemers, waarvan **5.400** diplomaten.⁴⁴

Dat laatste cijfer maakt van Brussel de onbetwiste nummer één in termen van aantal diplomaten. Washington DC telt bijvoorbeeld slechts 2.988 diplomaten.⁴⁵

Daarbovenop zijn er op alle diplomatieke missies samen nog eens 1.968 niet-diplomatieke personeelsleden op de buitenlandse payroll tewerkgesteld.⁴⁶

Een andere interessante query uitgevoerd door de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid leert ons bovendien dat er voor **alle diplomatieke missies en intergouvernementele organisaties samen toch 2.472 werknemers op de Belgische payroll tewerkgesteld zijn.**⁴⁷

TOEGELICHT WERKEN IN DE HOOFDSTAD VAN EUROPA

Ongetwijfeld ook mede door de internationale rol van Brussel vereist 56,1% van alle Brusselse werkaanbiedingen een hoog kwalificatieniveau. Ter vergelijking: in Vlaanderen en Wallonië is dat respectievelijk slechts 38,5% en 37,6%. Door haar hoofdstadfunctie en haar internationale rol trekt de stad in totaal zo een **364.506 pendelaars per dag aan. In totaal nemen zij dan ook 51.8% van alle Brusselse jobs voor hun rekening.**⁴⁸

En wat vinden expatwerknemers over het leven en werken in Brussel? De score van Brussel in termen van levenskwaliteit varieert maar volgens een recente enquête van het Brussels Hoofdstelijk Gewest is de meerderheid van deze werknemers het blijkbaar eens dat het hier goed toeven is: 75% van de deelnemers aan de “Enquête over het leven van de internationale gemeenschap in Brussel” bevestigt dat ze akkoord of volledig akkoord zijn met de uitspraak “Ik woon graag in Brussel”.⁴⁹

4

BEVOLKING

Bevolking

De impact van de internationale functie van Brussel is meer dan ooit duidelijk vast te stellen in de samenstelling van haar bevolking.

Van de Europese hoofdsteden is Brussel, na Luxemburg, de meest kosmopolitische: **een op drie Brusselaars heeft een vreemde nationaliteit en meer dan één op vijf heeft een EU-nationaliteit.**⁵⁰

Brussel telde in 2015 **1.175.173 inwoners.**⁵⁰ **264.738 personen** of 22,53% hadden een EU-nationaliteit en 15,7% hebben zelfs een EU-nationaliteit van de eerste vijftien EU-lidstaten.⁵²

In totaal wonen er in Brussel 398.726 personen of 33% met een vreemde nationaliteit en 55,8% van de Brusselaars had een buitenlandse nationaliteit bij geboorte.⁵³

De top vijf van die nationaliteiten wordt respectievelijk ingenomen door de Fransen, Marokkanen, Roemenen, Italianen en Spanjaarden.

Ten slotte: 7.802 Brusselaars zijn Amerikaan, Canadees, Australiër, Nieuw-Zeelandse of Japanner.⁵⁴

1 Brusselaar op 3 heeft een vreemde nationaliteit

TOP VIJF BUITENLANDSE NATIONALITEITEN IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST⁵⁵

FRANKRIJK
60.751 inwoners

MAROKKO
38.297 inwoners

ROEMENIË
33.399 inwoners

ITALIË
31.361 inwoners

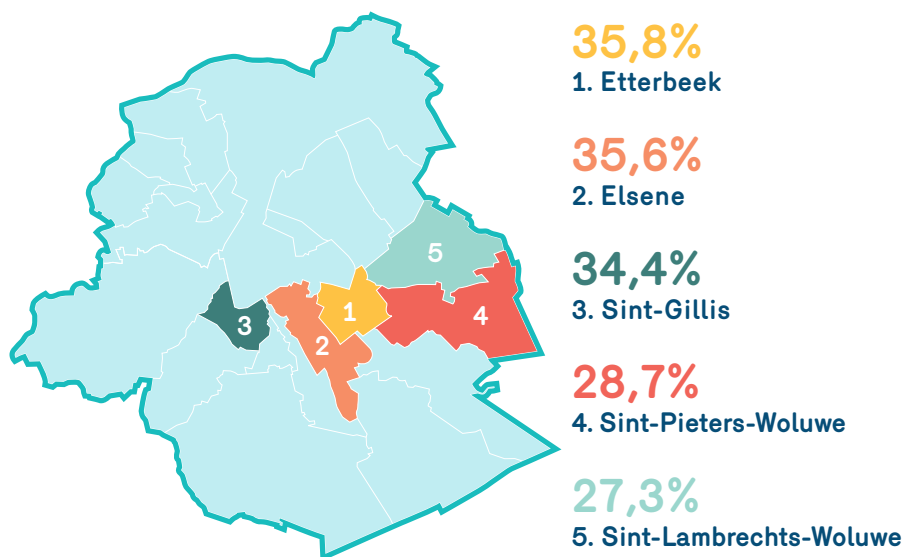
SPANJE
27.466 inwoners

WAAR WOONT DEZE INTERNATIONALE GEMEENSCHAP?

Uit de Enquête over het leven van de internationale Gemeenschap in Brussel blijkt alvast dat het grootste gedeelte, 85,8 % van de 9.072 respondenten, in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest woont.⁵⁶

Uit de bevolkingscijfers blijkt dan weer dat het grootste aantal Brusselaars met een nationaliteit van de 27 andere lidstaten van de Europese Unie, respectievelijk hun woonplaats kiezen in de gemeenten Brussel, Elsene, Schaarbeek, Anderlecht en Ukkel.

De hoogste concentratie aan EU-burgers vind je dan weer in **Etterbeek, Elsene, Sint-Gillis, Sint-Pieters-Woluwe en ten slotte Sint-Lambrechts-Woluwe, met respectievelijk concentraties van 35,8%, 35,6%, 34,4%, 28,7 % en 27,3 % EU-burgers.**⁵⁷

TOEGELICHT POLYGLOTTE STAD

Het gebruik en kennis van talen in Brussel is opmerkelijk (nummer twee in Europa na Londen) en is duidelijk één van de grote troeven van het gewest.

Vandaag worden er 104 talen gesproken in de hoofdstad van Europa en één op drie Brusselaars groeit op in een gezin waar noch Nederlands, noch Frans wordt gesproken. 29,7% van de Brusselaars vindt van zichzelf dat ze goed Engels spreekt.⁵⁸

In een land en stad waar taalkennis toch bijzonder belangrijk is en gevoelig ligt, kan zo iets tellen.

From Vanaf
A partir de

01.07.19

EU has a new
organic logo

Un nouveau logo
biologique

BIJLAGEN

1

Het Europees Parlement heeft haar officiële hoofdzetel in Straatsburg maar vergadert daar slechts één week per maand. Het grootste gedeelte van de vergaderingen van de commissies en politieke groepen gaat door in Brussel alsook de aanvullende plenaire zittingen, ook wel minisessies genoemd.

2

We telden enkel degene die hun officiële of belangrijkste vestiging in Brussel hebben. Een aantal andere Europese instellingen hebben in bepaalde gevallen wel een Brusselse vestiging zoals bijvoorbeeld het Europees Octrooibureau.

3

Onderstaande beschrijvingen werden overgenomen van de website europa.eu en/of van de website van de betreffende instellingen. Hier en daar werd de tekst vervolledigd en herschreven.

4

Een intergouvernementele organisatie is een organisatie van internationaal publiek recht die door minstens twee staten is opgericht ingevolge een internationaal verdrag. Cijfers aangeleverd per e-mail door de FOD Buitenlandse Zaken Directie Protocol, Privileges en Immunititeiten (P1.3). De cijfers zijn een momentopname van oktober 2014 en tellen het aantal intergouvernementele organisaties waarmee

België een zetelakkoord heeft afgesloten, met uitsluiting van EU-organisaties maar met inbegrip van het Bestuur van de Europese Scholen dat een intergouvernementele organisatie is onafhankelijk van de Europese Commissie. Verschillende onderdelen van de UN sloten bijvoorbeeld maar één zetelakkoord af met België hoewel ze naar buiten komen als onderscheiden organisaties.

5

Het gaat om een 18 organisaties, programma's of fondsen die allemaal deel uitmaken van de rechtspersoon van de Verenigde Naties en die onder één en dezelfde zetelovereenkomst vallen van de Verenigde Naties.

6

Gespecialiseerde instelling van de Verenigde Naties waarmee België een afzonderlijke zetelovereenkomst heeft afgesloten en die een aparte rechtspersoonlijkheid heeft.

7

Cijfer berekend in oktober 2014 op basis van een vergelijking en ontdebelling van de lijst van regionale vertegenwoordigingen die een regionaal attest ontvingen, de leden van het Comité des Régions, beiden in oktober 2014 (<http://memberspage.cor.europa.eu/>) en de regionale vertegenwoordigingen opgenomen in de *European Union and Public Affairs Directory of EPAD 2014. The Essential Guide to the*

Institutions and public Affairs community in Brussels, 2013, Londen, p. 424.

8

Dieter Plehwe (with contributions from Robert Müller and Katja Walther as well as Matthias Schlögl), *Measuring European relations of lobby power. An analysis of available statistical data on the development and on the unequal status of the representation of interests in Brussels (organisations, personnel, finance)*, februari 2012. Te downloaden via http://media.arbeiterkammer.at/wien/MWUG_Ausgabe_113_englisch.pdf

N. Dotti bevestigt dat ondertussen de schatting van 20.000 een correct minimum is in DOTTI, N., *Mise à jour de l'impact économique des institutions européennes et internationales en Région de Bruxelles-Capitale*, Bruxelles, Cosmopolis, 2015, p. 16. Deze studie werd uitgevoerd in opdracht van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en is een actualisering van Christian VANDERMOTTEN (ed.), *Impact socio-économique de la présence des institutions de l'Union européenne et des autres institutions internationales en Région de Bruxelles-Capitale*, maart 2007.

9

Cijfers berekend op basis van data geëxporteerd uit het Transparency Register van oktober 2015.

10

Bij registratie in het Transparantieregister werd tot nu toe onder uitgaven aan alle organisaties het volgende gevraagd: *“Enter the amount of turnover linked to representing interests to EU institutions on behalf of your clients, as either absolute amounts (option I) or a range (option II)”*. De *Transparency Register Compliance Guidelines* daarentegen spraken in punt A, 3 over “The estimate of the **cost of the activities**” falling under the scope of the Register by the registrants should be established by adding together the following 5 elements:

1. Staff cost: to be calculated on the basis of staff time (pro rata) devoted to activities falling under the scope of the Register and expressed in relation to the number of persons involved/year. The share of personnel costs devoted to these activities will then be the sum of the respective shares.

2. Administrative costs (including costs of office space in Brussels): to be calculated by adding the share of staff costs, resulting from the above approach, to the administrative costs.

3. Outsourced activity costs, consulting fees and subcontracted activities related to activities falling under the scope of the Register. NB: the declaration made in the Register by the contract consultant itself doesn’t exempt the entity from including these fees in its own financial declaration.

4. In-house operational expenditures: cost of all operational expenditures related to activities falling under the scope of the Register. Example: cost of advocacy campaigns, use of media, organization of PR events, etc.

5. Full Membership fees, contributions and participation costs overall: trade or professional associations, think tanks, special events organized by third parties not registered in the joint Transparency Register. These costs need not be taken into account for those organizations which are themselves registered. But in those cases, for transparency reasons, the list of these organizations should still be listed in the registration form under the label “networks”.

11

Inzake het cijfer van 160.000.000 € gaat het telkens om de top vijf tot top vijftien van telkens bepaalde categorieën uit het Transparantieregister. Het cijfer werd berekend op basis van de tabellen uit het hierna vermelde artikel. Organisaties geven hetzij een vork van minimale en maximale uitgaven voor lobbying op, hetzij een precies bedrag. Wij telden alle minimale en alle maximale bedragen op. In het geval er slechts één bedrag vermeld werd, werd dit bedrag zowel als maximum en als minimum opgenomen. **Justin Greenwood and Joanna Dreger**, *The Transparency Register: A European vanguard of strong lobby regulation? Interest Groups & Advocacy* (2013) 2, 139–162, published online 23 April 2013. Te raadplegen via : <http://www.palgrave-journals.com/iga/journal/v2/n2/full/iga20133a.html>

NAME	MINIMUM	MAXIMUM
Business Associations die EU lobbying uitgaven opgeven van meer dan 2 miljoen €		
(I) Association for Financial Markets in Europe	€ 10.000.000,00	€ 10.000.000,00
(II) European Seed Association	€ 8.250.000,00	€ 8.500.000,00
(III) European Chemical Industry Council	€ 6.000.000,00	€ 6.000.000,00
(IV) Union Européenne du Commerce du Bétail et des Métiers de la Viande	€ 4.750.000,00	€ 5.000.000,00
(V) European Banking Federation	€ 4.250.000,00	€ 4.500.000,00
(VI) Business Europe	€ 4.000.000,00	€ 4.250.000,00
(VII) Association de l'Aviculture, de l'Industrie et du Commerce de Volailles dans les Pays de l'UE asbl	€ 3.750.000,00	€ 4.000.000,00
(VIII) Verband der Chemischen Industrie e.V.	€ 3.570.000,00	€ 3.570.000,00
(IX) Bundesverband der Deutschen Industrie e.V.	€ 3.100.000,00	€ 3.100.000,00
(X) BDEW Bundesverband der Energie- und Wasserwirtschaft e.V.	€ 2.500.000,00	€ 2.750.000,00
(XI) European Federation of the Cotton and Allied Textile Industries	€ 2.250.000,00	€ 2.500.000,00
(XII) Gesamtverband der Deutschen Versicherungswirtschaft e.V.	€ 2.250.000,00	€ 2.500.000,00
(XIII) Association des Constructeurs Européens d'Automobiles	€ 2.000.000,00	€ 2.250.000,00
(XIV) Bundesverband deutscher Banken e.V.	€ 2.000.000,00	€ 2.250.000,00
(XV) EUROCHAMBRES – Association of European Chambers of Commerce and Industry	€ 2.000.000,00	€ 2.250.000,00
TOTAAL	€ 60.670.000	€ 63.420.000
NGOs met EU lobbying uitgaven van meer dan 1 miljoen €		
(I) CIDSE – International Alliance of Catholic development agencies	€ 3.500.000,00	€ 3.750.000,00
(II) BEUC – European Consumers Union	€ 1.450.000,00	€ 1.450.000,00
(III) CONCORD Europe	€ 1.250.000,00	€ 1.500.000,00
(IV) Eurogroup for Animals	€ 1.250.000,00	€ 1.500.000,00
(V) European Citizen Action Service	€ 1.000.000,00	€ 1.250.000,00
(VI) OCEANA	€ 1.000.000,00	€ 1.250.000,00
TOTAAL	€ 9.450.000	€ 10.700.000
Top 5 met EU lobbying uitgaven voor EU political consultancies		
(I) Beiten Burkhardt	€ 10.000.000,00	€ 10.000.000,00
(II) Fleishman-Hillard	€ 9.915.957,00	€ 9.915.957,00
(III) Burson-Marsteller	€ 8.755.000,00	€ 8.755.000,00
(IV) Hill & Knowlton International Belgium	€ 4.550.000,00	€ 4.550.000,00
(V) APCO Worldwide	€ 4.500.000,00	€ 4.750.000,00
TOTAAL	€ 37.720.957	€ 37.970.957
“Business-related organisations”: EU lobbying uitgaven van meer dan 4,25 miljoen €		
Association for Financial Markets in Europe	€ 10.000.000,00	€ 10.000.000,00
(II) Enel Ingegneria e Ricerca S.p.A.	€ 10.000.000,00	€ 10.000.000,00
(III) Ericsson	€ 8.750.000,00	€ 9.000.000,00
(IV) Accenture International SARL	€ 8.250.000,00	€ 8.500.000,00
(V) European Seed Association	€ 8.250.000,00	€ 8.500.000,00
(VI) BIPAR – European Federation of Insurance Intermediaries	€ 6.000.000,00	€ 6.250.000,00
(VII) European Chemical Industry Council	€ 6.000.000,00	€ 6.000.000,00
(VIII) ExxonMobil Petroleum & Chemical	€ 4.750.000,00	€ 5.000.000,00
(IX) Union Européenne du Commerce du Bétail et des Métiers de la Viande	€ 4.750.000,00	€ 5.000.000,00
(X) Siemens AG	€ 4.729.533,00	€ 4.729.533,00
(XI) Microsoft Corporation	€ 4.500.000,00	€ 4.750.000,00
(XII) European Aeronautic Defence and Space Company	€ 4.250.000,00	€ 4.500.000,00
TOTAAL	€ 51.229.533	€ 52.729.533
GROOTTOTAAL	€ 159.070.490	€ 164.820.490

De tabellen werden overgenomen uit Justin Greenwood and Joanna Dreger, *The Transparency Register: A European vanguard of strong lobby regulation?*, 2013

12

Cijfers berekend door het Transparantieregister op verzoek van het Brussels Hoofdsteljk Gewest en per e-mail overgemaakt op 18 november 2014.

13

Article 8 van het *Agreement between the European Parliament and the European Commission on the establishment of a transparency register for organizations and self-employed individuals engaged in EU policy-making and policy implementation*, OJ L 191 of 22.7.2011.

14

Dieter Plehwe (with contributions from Robert Müller and Katja Walther as well as Matthias Schlögl), *Measuring European relations of lobby power. An analysis of available statistical data on the development and on the unequal status of the representation of interests in Brussels*, februari 2012. Te downloaden via : http://media.arbeiterkammer.at/wien/MWUG_Ausgabe_113_englisch.pdf

15

Online raadpleging op 26 november 2015 op <http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/consultation/statistics.do?locale=en&action=prepareView>

16

Justin Greenwooda and Joanna Dreger, *The Transparency Register: A European vanguard of strong lobby regulation?*, Interest Groups & Advocacy advance online publication of 23 April 2013. Te downloaden via <http://www.palgrave-journals.com/iga/journal/v2/n2/full/iga20133a.html>

17

Telefonische toelichting door het Transparantie-register medegedeeld in oktober 2014.

18

The revised Transparency Register: more information, more incentives, tougher on those who break the rules, memo, European Commission, Brussels, 15 April 2014.

Te raadplegen op http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-302_en.htm

19

Nota van de Raad van de Europese Unie, 4 april 2014, ref. 8538/14 te downloaden via de volgende link <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8538-2014-INIT/en/pdf>

20

Gemiddelde berekend op basis van de gegevens overgemaakt door de Spokespersons' Service van de Europese Commissie op 31 augustus 2015 en vermeerderd met het cijfer van 10 buitenlandse journalisten die exclusief Belgisch nieuws volgen, aangeleverd door de *International Press Association*, op 3 november 2014.

21

Informatie telefonisch bevestigd door de *International Press Association* op 3 november 2014: er zijn naar schatting slechts een tiental buitenlandse journalisten die hier enkel het nationale Belgische nieuws volgen.

22

Eigen berekening gebaseerd op de minimale en maximale gemiddelden (1200 en 1700) van bij de Raad van de Europese Unie geaccrediteerde journalisten zoals per e-mail medegedeeld door het *General Secretariat of the Council, DG F 1A, Unit Media / Press Centre* op 2 oktober 2014. Het percentage van 60% reeds bij de Commissie en Parlement geregistreerde journalisten werd in dezelfde mail meegedeeld.

23

Eigen berekening op basis van cijfers ontvangen per e-mail van de Europese Commissie, Spokespersons' Service op 29 augustus 2014.

24

Cijfers per e-mail medegedeeld door de Europese Commissie, Spokespersons' Service op 31 augustus 2015.

25

Lijst samengesteld en telling gedaan ingevolge een schriftelijke en mondelinge bevraging in december 2015. Het gaat om kleuter-, lager en secundair onderwijs die hetzij anderstalig onderwijs (d.w.z. dus minstens één onderwijstaal is niet Frans of Nederlands), hetzij minstens onderworpen zijn aan een internationaal (zoals het International Baccalaureate (IB)) of een buitenlands curriculum dan wel hun curriculum volledig zelf bepalen. Scholen die onder een van de nationale onderwijsnetten vallen, werden dus uitgesloten. De cijfers betreffende de Europese scholen werden weliswaar geactualiseerd net voor de publicatie in juni 2015 en kunnen geconsulteerd worden in het volgende document: Facts and figures on the beginning of the 2014-2015 school year in the European Schools, Board of Governors of the European Schools Meeting on 2-4 December 2014 – Brussels te downloaden via <http://www.eursc.eu/getfile/1971/2>

26

Percentage berekend op basis van 'Facts and figures on the beginning of the 2015-2016 school year in the European Schools Board of Governors of the European Schools - Meeting on 1, 2 and 3 December 2015 – Brussels'. Te downloaden via <http://www.eursc.eu/getfile/2028/2>

27

Report of the Secretary-General to the Board of Governors of the European Schools for the year 2012. Presented to the Board of Governors of the European Schools at its meeting of 16, 17 and 18 April 2013, in Brussels, pagina 30 en te raadplegen via http://www.eursc.eu/fichiers/contenu_fichiers2/1857/2013-02-D-21-en-2.pdf

28

Andere diplomatieke topsteden zijn Genève, New York en Washington. Niettemin telt Brussel door de aanwezigheid van de NAVO en de EU het grootste aantal diplomaten. Bevestigd door de FOD Buitenlandse Zaken, Directie Protokol – Privileges en immuniteiten (P1.3) op 13 november 2014. Uit een telling van de 'Diplomatic List' van het US Departement of State blijkt inderdaad dat Washington slechts 2.988 diplomaten telt.

29

EuroStat Regional Yearbook 2014, Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2014, p. 5 en verder te downloaden <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/5785629/KS-HA-14-001-EN.PDF/e3ae3b5c-b104-47e9-ab80-36447537ea64>

30

Joel Fisher, *Press Release 8nd June 2015. Union of International Associations (UIA) International Meetings Statistics for the Year 2014*, p. 3. Te downloaden via : http://www.uia.org/sites/dev.uia.be/files/misc_pdfs/2015_Press_Release.pdf

31

European Cities Monitor 2011, Cushman & Wakefield, oktober 2011 te downloaden via <http://www.cushmanwakefield.com/~media/reports/uk/Brochures/European%20Cities%20Monitor%20October%202011.pdf>

32

European Cities and Regions of the Future 2014/15. Winners, fDi Magazine, February/March 2014. : *"fDi is an English-language bi-monthly news and foreign direct investment publication, providing an up-to-date review of global investment activity. The A4 glossy pages reach a circulation of 14, 969 ABC audited, active corporate and cross border investment professionals across the world. fDi Magazine is a central part of the fDi Intelligence portfolio of investment products and services from the Financial Times."*

Te downloaden via http://static.tijd.be/upload/European_Cities_and_Regions_of_the_Future_201415_4687454-10313872.pdf

33

P.J. Taylor, M. Hoyler, S. Sánchez-Moral European Cities in Globalization: A Comparative Analysis based on the Location Strategies of Advanced Producer Services his Research Bulletin has been published in J.R. Cuadrado-Roura (ed) (2013) Service Industries and Regions: Growth, Location and Regional Effects Berlin and Heidelberg: Springer, pp. 285-304. Te downloaden via <http://www.lboro.ac.uk/gawc/rb/rb416.html>

34

2013 City RepTrak Topline Report. The World's View on Cities: An Online Study of the Reputation of 100 Cities, Reputation Institute. Te downloaden via <http://www.reputationinstitute.com/thought-leadership/complimentary-reports-2013>

35

DOTTI, N., Mise à jour de l'impact économique des institutions européennes et internationales en Région de Bruxelles-Capitale, Bruxelles, Cosmopolis, 2015, p. 16. Deze studie werd uitgevoerd in opdracht van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en is een actualisering van Christian VANDERMOTTEN (ed.), Impact socio-économique de la présence des institutions de l'Union européenne et des autres institutions internationales en Région de Bruxelles-Capitale, maart 2007.

36

Definitie van **"Regional gross domestic product (PPS per inhabitant) by NUTS 2 regions"** op de Eurostatwebsite: "GDP (gross domestic product) is an indicator of the output of a country or a region. It reflects the total value of all goods and services produced less the value of goods and services used for intermediate consumption in their production. Expressing GDP in PPS (purchasing power standards) eliminates differences in price levels between countries. Calculations on a per inhabitant basis allow for the comparison of economies and

regions significantly different in absolute size. GDP per inhabitant in PPS is the key variable for determining the eligibility of NUTS 2 regions in the framework of the European Union's structural policy." Percentage en ranking werden berekend door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het betreft cijfers van 2011. EuroStat Regional Yearbook 2014, Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2014, p. 5 en verder te downloaden via <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/5785629/KS-HA-14-001-EN.PDF/e3ae3b5c-b104-47e9-ab80-36447537ea64>

37

Definitie van **Disposable income of private households by NUTS 2 regions d'EUROSTAT** op de Eurostatwebsite: The disposable income of private households is the balance of primary income (operating surplus/mixed income plus compensation of employees plus property income received minus property income paid) and the redistribution of income in cash. These transactions comprise social contributions paid, social benefits in cash received, current taxes on income and wealth paid, as well as other current transfers. Disposable income does not include social transfers in kind coming from public administrations or non-profit institutions serving households. "Percentage en ranking werden berekend door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het betreft cijfers van 2011. EuroStat Regional Yearbook 2014, Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2014. Zie <http://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-datasets/-/TGS00026>

38

Welzijnsbarometer. Brussels Armoede-rapport 2015, Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, 2015. Te downloaden via <http://www.observatbru.be/documents/graphics/rapport-pauvrete/welzijnsbarometer2015.pdf> Eurostat merkt inderdaad op dat de meeste Europese hoofdsteden met dezelfde paradox worden geconfronteerd. Eurostat regional yearbook 2015, p.123- 125. Te downloaden via <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/7018888/KS-HA-15-001-EN-N.pdf/6f0d4095-5e7a-4aab-af28-d255e2bcb395>

39

Jaarrapport 2015 van het Observatorium voor het Toerisme, visit.brussels en Wallonie-Bruxelles Tourisme. Te downloaden via www.visit.brussels.

40

Cijfers berekend door visit.brussels en het Brussels Observatorium voor de Werkgelegenheid van Actiris in december 2015. Voor werknemers zijn de gegevens afkomstig van de gedecentraliseerde statistieken van de FOD Economie – Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (ADSEI), berekening door het Brussels Observatorium voor de Werkgelegenheid van Actiris; voor zelfstandige arbeid zijn ze afkomstig van het RZVZ, FOD Economie, DGSIE, berekening door het Brussels Observatorium voor de Werkgelegenheid. De cijfers dateren van 31 december 2013.

41

Cijfers berekend op basis van de data van visit.brussels en Actiris zoals vermeld in voetnoot 40 en op basis van de data op de website van het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA) zoals te raadplegen via : http://www.bisa.irisnet.be/bestanden/cijfers/7-4_arbeidsmarkt_aantal_werknemers.xls

42

De globale cijfers werden aangeleverd door Jones Lang LaSalle Research en corresponderen met de verschillende cijfers hetzij per e-mail aangeleverd door de verschillende instellingen hetzij uit gepubliceerde documenten overgenomen. Voor de Europese Commissie gaat het om het *Draft General Budget of the European Commission for the financial year 2015. Working Document Part VII. Commission buildings (Section III)*. Te downloaden via http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/2015/DB/DB2015_WDVII_en.pdf en *Draft General Budget of the European Commission for the Financial Year 2015 Working Document Part III Bodies set up by the European Union and having legal personality and Public-Private Partnership*. Te downloaden via http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/2015/DB/DB2015_WDIII_en.pdf

43

Deze gegevens werden rechtstreeks door de betreffende instellingen per e-mail bezorgd in de maand december 2014 en in de loop van 2015.

44

Schatting berekend in februari 2015, op basis van cijfers aangeleverd door de FOD Buitenlandse Zaken, statistische opvragingen bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid en telefonische en e-mailenquête bij alle intergouvernementele organisaties in het Brusselse, waaronder de NAVO en Eurocontrol. Alle cijfers dateren van de tweede helft van 2014, behalve de cijfers van de NAVO (februari 2015). Een tiental, meestal kleinere van de intergouvernementele organisaties antwoordden niet of weigerden om veiligheidsredenen cijfers door te geven.

45

Telling van de 'Diplomatic List. Summer 2014.' van het Department of State, Office of the Chief Protocol, U.S. Government. Te downloaden via <http://www.state.gov/documents/organization/233875.pdf>

46

Cijfers bezorgd door FOD Buitenlandse Zaken, Directie Protocol, Privileges en Immunititeiten (P1.3) SPF op 24 november 2014.

47

Query uitgevoerd door de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid op vraag van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest waarbij de NACEBEL-code 99.000, zijnde extraterritoriale organisaties en lichamen, werd gebruikt als selectiecriteria. Het gaat om de laatste beschikbare kwartaalcijfers, namelijk het tweede kwartaal van 2014. Deze NACEBEL-subklasse omvat de internationale organisaties, zoals de Verenigde Naties en hun gespecialiseerde en regionale organisaties, enz., het Internationaal Monetair Fonds, de Wereldbank, de Internationale Douaneraad, de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, de Organisatie van Olie Producerende en Exporterende Landen, de Europese Unie, de Europese Vrijhandelsassociatie, enz. Deze subklasse omvat eveneens de diplomatieke en consulaire vertegenwoordigingen wanneer zij waargenomen worden door het land van vestiging en niet door het land dat zij vertegenwoordigen.

48

De arbeidsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Situatie 2013, Mini-Bru 2015, p. 13. Te raadplegen via http://www.bisa.irisnet.be/bestanden/publicaties/minibru/mini_bru_2015_nl.pdf

49

9072 mensen namen deel aan de Enquête over het leven van de internationale gemeenschap in Brussel. Enquête over het leven van de internationale gemeenschap in Brussel, Europe. Brussels Liaison Office, 2013, p. 33

50

Cijfers van juli 2015 en afkomstig van het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA) zoals te raadplegen via http://www.statistics.irisnet.be/files/figures/1.3_population_nationalities.xls

51

Cijfers van 1 januari 2015 van het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse te raadplegen via http://www.bisa.irisnet.be/bestanden/cijfers/1.1_bevolking_evolutie.xls

52

Het gaat om Duitsland, Oostenrijk, Luxemburg, Nederland, Denemarken, Spanje, Portugal, Finland, Frankrijk, Verenigd Koninkrijk, Griekenland, Ierland, Zweden, Italië, met uitsluiting uiteraard van België. Cijfers van 1 januari 2015 van het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse te raadplegen via http://www.bisa.irisnet.be/bestanden/cijfers/1.1_bevolking_evolutie.xls

53

P. Deboosere, T. Eggerickx, E. Van Hecke, B. Wayens, "Staten-Generaal van Brussel. De Brusselse bevolking: een demografische doorlichting", Brussels Studies, Synthesenota nr. 3, 12 januari 2009 (corr. 17 maart 2009). http://www.brusselsstudies.be/medias/publications/NL_71_SGB3.pdf

54

Cijfers van 1 januari 2015 van het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse te raadplegen en berekend op het totale bevolkingscijfers van dezelfde datum, via <http://www.bisa.irisnet.be>

55

Cijfers van 1 januari 2015 van het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse te raadplegen via <http://www.bisa.irisnet.be>

56

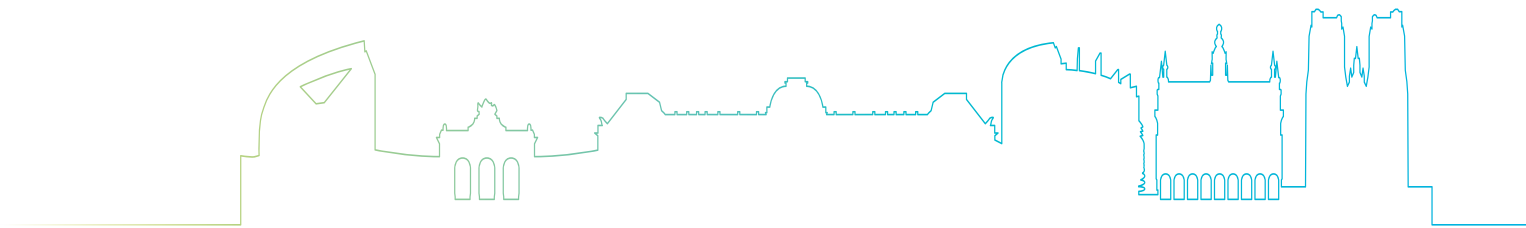
Enquête over het leven van de internationale gemeenschap in Brussel, Europe. Brussels Liaison Office, 2013, p. 8. Te downloaden via <http://www.blbe.be/sites/default/files/blbe/files/Europe-Brussels-Brochure-Enquete-NL.pdf>

57

Cijfers van 1 januari 2015 van het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse te raadplegen en berekend op het totale bevolkingscijfers van dezelfde datum, maar percentages en ranking berekend op basis van deze tabellen. Te downloaden via <http://www.bisa.irisnet.be>

58

Rudi Janssen, BRIO-taalbarometer 3: diversiteit als norm, Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum, 2013. Te downloaden via <http://www.briobrusssel.be/ned/webpage.asp?WebpageId=1037>

visit.brussels

Rue Royale 2-4 Koningsstraat - 1000 BRU

09:00 – 17:45

T +32 (0) 2 549 50 50

F +32 (0) 2 549 50 59

info@visit.brussels

www.visit.brussels

Commissariaat voor Europa en de Internationale Organisaties

Avenue d'Auderghem 63 Oudergemlaan – 1040 BRU

09:00 – 17:30

T +32 (0) 2 430 66 00

info@commissioner.brussels

www.commissioner.brussels